

Guía Docente				
Datos Identificativos				2020/21
Asignatura (*)	Psicoloxía clínica da saúde	Código	652438014	
Titulación	Mestrado Universitario en Psicoloxía Aplicada			
Descriptorios				
Ciclo	Período	Curso	Tipo	Créditos
Mestrado Oficial	1º cuatrimestre	Primeiro	Obrigatoria	3
Idioma	Castelán			
Modalidade docente	Presencial			
Prerrequisitos				
Departamento	Psicoloxía			
Coordinación	Otero Otero, Patricia	Correo electrónico	patricia.otero.otero@udc.es	
Profesorado	Otero Otero, Patricia	Correo electrónico	patricia.otero.otero@udc.es	
Web				
Descrición xeral	A Psicoloxía Clínica da Saúde é a disciplina ou o campo de especialización da Psicoloxía que aplica os principios, as técnicas e os coñecementos científicos desenvolvidos por ésta para avaliar, diagnosticar, explicar, tratar, modificar e prevenir as anomalías ou os trastornos mentais ou calquer outro comportamento relevante para os procesos da saúde e enfermidade, nos distintos e variados contextos en que éstos poidan ter lugar. Nesta materia destácase o papel da conduta como determinante da saúde-enfermidade, enfatizando a promoción de estilos de vida sans e a prevención da enfermidade. Todo isto, dacuerdo coa visión holística e integradora actualmente mantida tanto sobre a saúde como sobre a enfermidade como un todo integrado biolóxico, psicolóxico e social.			
Plan de continxencia	<p>1. Modificacións nos contidos: Non se realizan.</p> <p>2. Metodoloxías *Metodoloxías docentes que se manteñen: Sesión maxistral, Lecturas, Traballo tutelado, Proba obxectiva.</p> <p>*Metodoloxías docentes que se modifican: A sesión maxistral presencial queda substituída por sesións programadas en Teams no horario de clase. A proba obxectiva realízase a través de Moodle.</p> <p>3. Mecanismos de atención personalizada ao alumnado: A través de Teams ou correo electrónico en horario de titorías.</p> <p>4. Modificacións na avaliación: A asistencia e participación non se computa para a avaliación, quedando a cualificación final da seguinte maneira: Lecturas: 20% da nota; Traballo tutelado: 40% da nota; Proba obxectiva: 40% da nota.</p> <p>*Observacións de avaliación:</p> <p>5. Modificacións da bibliografía ou webgrafía: Non hai modificacións.</p>			

Competencias / Resultados do título	
Código	Competencias / Resultados do título
A2	Saber identificar os factores persoais, psico-sociais e/ou educativos que poden pór en risco a saúde das persoas.
A4	Ser capaz de lograr un adecuado nivel de comprensión da demanda do destinatario en cada situación ou contexto de aplicación.

A6	Saber como especificar a demanda e os obxectivos do caso, e en función deles, recoller a información.
A7	Saber realizar un seguimento sobre un caso elixindo obxectivos pertinentes e realistas.
A12	Adquirir un coñecemento teórico básico sobre o estado da arte nas diferentes áreas implicadas na psicoloxía aplicada.
A13	Coñecer e ser capaz de utilizar os diferentes modelos, teorías, métodos e técnicas de avaliación e intervención que son específicos dos distintos ámbitos da investigación en Psicoloxía Aplicada e desenvolver unha actitude crítica propia do espírito científico.
A18	Mostrar un compromiso ético e profesional con respecto ás responsabilidades cívicas, sociais e globais.
A19	Coñecer e axustarse ás obrigacións deontolóxicas da Psicoloxía Aplicada.
B1	Capacidade de análise e síntese.
B2	Capacidade de organización e planificación.
B3	Traballo en equipo.
B5	Habilidades nas relacións interpersoais.
B6	Razoamento crítico.
B7	Compromiso ético.
B8	Aprendizaxe autónoma.
B9	Iniciativa e espírito emprendedor.
B10	Motivación pola calidade.
B11	Resolución de problemas.
B12	Toma de decisións.
B13	Capacidade de aplicar os coñecementos á práctica.
B14	Habilidades interpersoais.
B18	Habilidade para traballar de forma autónoma.
C1	Expresarse correctamente, tanto de forma oral como escrita, nas linguas oficiais da comunidade autónoma.
C2	Dominar a expresión e a comprensión de forma oral e escrita dun idioma estranxeiro.
C3	Utilizar as ferramentas básicas das tecnoloxías da información e as comunicacións (TIC) necesarias para o exercicio da súa profesión e para a aprendizaxe ao longo da súa vida.
C4	Desenvolverse para o exercicio dunha cidadanía aberta, culta, crítica, comprometida, democrática e solidaria, capaz de analizar a realidade, diagnosticar problemas, formular e implantar solucións baseadas no coñecemento e orientadas ao ben común.
C5	Entender a importancia da cultura emprendedora e coñecer os medios ao alcance das persoas emprendedoras.
C6	Valorar críticamente o coñecemento, a tecnoloxía e a información dispoñible para resolver os problemas cos que deben enfrontarse.
C7	Asumir como profesional e cidadán a importancia da aprendizaxe ao longo da vida.
C8	Valorar a importancia que ten a investigación, a innovación e o desenvolvemento tecnolóxico no avance socioeconómico e cultural da sociedade.

Resultados da aprendizaxe			
Resultados de aprendizaxe	Competencias / Resultados do título		
Saber realizar un seguimento sobre un caso elixindo obxectivos pertinentes e realistas.	AI6 AI7	BI5 BI11 BI12 BI14	
Saber identificar os factores persoais, psico-sociais e/ou educativos que poden pór en risco a saúde das persoas.	AI2 AI4 AI7		
Coñecer e ser capaz de utilizar os diferentes modelos, teorías, métodos e técnicas de avaliación e intervención que son específicos dos distintos ámbitos da investigación en Psicoloxía Aplicada e desenvolver unha actitude crítica propia do espírito científico.	AI13 AI18		
Capacidade de análise e síntese.		BI1 BI2 BI3	

Razoamento crítico.		BI6 BI8 BI9 BI10	
Compromiso ético.	AI18 AI19	BI7	
Motivación pola calidade.		BI10 BI12 BI13 BI18	
Valorar críticamente o coñecemento, a tecnoloxía e a información dispoñible para resolver os problemas cos que deben enfrontarse.			CM1 CM2 CM6 CM7
Desenvolverse para o exercicio dunha cidadanía aberta, culta, crítica, comprometida, democrática e solidaria, capaz de analizar a realidade, diagnosticar problemas, formular e implantar solucións baseadas no coñecemento e orientadas ao ben común.			CM3 CM4 CM5
Asumir como profesional e cidadán a importancia da aprendizaxe ao longo da vida.	AI18 AI19		CM7
Mostrar un compromiso ético e profesional con respecto ás responsabilidades cívicas, sociais e globais.	AI12 AI13 AI18		
Coñecer e axustarse ás obrigacións deontolóxicas da Psicología Aplicada.	AI19	BI6 BI7 BI10	
Valorar a importancia que ten a investigación, a innovación e o desenvolvemento tecnolóxico no avance socioeconómico e cultural da sociedade.	AI12 AI19	BI10	CM7 CM8

Contidos	
Temas	Subtemas
1. Delimitación conceptual.	a. Surgimiento y desarrollo de la psicología clínica de la salud. b. Definición y ámbito de la psicología clínica de la salud c. Relación de la psicología clínica de la salud con otras áreas y disciplinas.
2. Comportamiento, salud y enfermedad.	a. Evolución histórico de los conceptos de salud y enfermedad. b. Estrés, conducta y enfermedad c. Patrones y pautas de comportamiento relacionados con la salud.
3. Áreas de aplicación y niveles de intervención.	a. Promoción de la salud y prevención de la enfermedad b. Facilitación y potenciación del diagnóstico y tratamiento c. Evaluación y tratamiento de problemas específicos d. Análisis y mejora del sistema y atención de la asistencia sanitaria e. Niveles de intervención
4. Adherencia al tratamiento.	a. Concepto de cumplimiento y adherencia terapéutica b. Variables que inciden en la adherencia c. Evaluación de la adherencia d. Mejora de la adherencia al tratamiento
5. Deontología.	a. Códigos deontológicos en el campo de la Psicología Clínica de la salud. b. Principios éticos del código deontológico del COP c. Principios éticos del meta-código de la EFPA d. Principios éticos del código de la APA

Planificación

Metodoloxías / probas	Competencias / Resultados	Horas lectivas (presenciais e virtuais)	Horas traballo autónomo	Horas totais
Sesión maxistral	A2 A12 B7 C8 C7	14	20	34
Lecturas	B1 B6 B18 C1 C2 C3	0	4	4
Traballos tutelados	A4 A6 A7 B2 B3 B5 B8 B9 B10 B11 B12 B13 B14 C5 C6	6	21	27
Proba obxectiva	A13 A18 A19 C4	1	0	1
Atención personalizada		9	0	9

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientativo, considerando a heteroxeneidade do alumnado

Metodoloxías

Metodoloxías	Descrición
Sesión maxistral	Exposición oral complementada co uso de medios audiovisuais e a introdución de algunhas preguntas dirixidas aos estudantes, coa finalidade de delimitar o concepto de psicoloxía clínica e da saúde, os principais ámbitos de aplicación e as estratexias de actuación desta disciplina.
Lecturas	Facilitaráselle aos estudantes unha serie de textos relacionados coa materia dos que deberán realizar unha lectura reflexiva e presentar unha rencensión.
Traballos tutelados	Os alumnos deberán realizar un traballo en grupo relacionado cos contidos da asignatura.
Proba obxectiva	Plantexarase unha proba obxectiva, debendo o alumnado elixir a opción correcta.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Traballos tutelados	Estas actividades se plantexarán ao alumnado para ser realizadas en pequeno grupo. Polo tanto, requirirán do profesorado a implicación en actividades de titorización, coordinación e supervisión para fomentar a participación.

Avaliación

Metodoloxías	Competencias / Resultados	Descrición	Cualificación
Traballos tutelados	A4 A6 A7 B2 B3 B5 B8 B9 B10 B11 B12 B13 B14 C5 C6	Os alumnos podrán realizar un traballo en grupo relacionado cos contidos da asignatura. O alumno poderá escoller entre a actividade aprendizaxe-servizo ou o traballo tutelado, é dicir esta actividade e a seguinte son excluíntes, de tal xeito que o alumnado só realizará unha delas. A nota correspondente será a suma da asignada a cada actividade, é dicir un 40% da nota final.	40
Sesión maxistral	A2 A12 B7 C8 C7	Asistencia e participación en clases teóricas e prácticas	10
Lecturas	B1 B6 B18 C1 C2 C3	O alumnado deberá realizar unha rencensión das lecturas suxeridas	10
Proba obxectiva	A13 A18 A19 C4	O alumnado realizará unha proba obxectiva sobre os contidos do programa.	40

Observacións avaliación

En aplicación da "Norma que regula o réximen de dedicación ao estudo e a permanencia e a progresión dos estudantes de grao e máster universitario na UDC" (aprobada en Consello de Goberno de 4 de mayo de 2017), os alumnos aos que se reconozca a condición de estudantes a tempo parcial e a correspondente dispensa académica, quedarán eximidos da obrigabilidade de asistencia a clase; no obstante, estes alumnos deberán entregar os correspondentes informes e traballos antes da data establecida para a realización do exame da asignatura.

Para a Segunda Oportunidade o alumno será avaliado da/s prueba/s pendente/s ou non superadas, mantendo a porcentaxe establecida sobre a cualificación final.

Fontes de información

Bibliografía básica

Boll, T.J.; Bennett, S.; Perry, N. y Rozensky, R.H. (2002). Handbook of Clinical Health Psychology, Volume 1: Medical Disorders and Behavioral Applications. Washintong , D.C. APA Buendía, J. (1999). Familia Y Psicología De La Salud. Madrid. Ed. Pirámide. Failde, J.M. y Lameiras, M. (2000). La Psicología Clínica y de la Salud en el Siglo XXI. Posibilidades y retos. Madrid. Ed. Dykinson. Fernández, C.; Amigo, I. y Pérez, M. (2003). Manual De Psicología de la salud . Madrid. Pirámide. Gutiérrez, R. (2003). Instrumentos de evaluación en Psicología de la salud . Madrid. Alianza Editorial Ortigosa, J.M., Quiles, M.J. y Méndez, FX (2003). Manual de psicología de la salud, con niños, adolescentes y familia. Madrid. Pirámide. Raczynski, J.M. y Leviton, L.C. (2004). Handbook of Clinical Health Psychology, Volume 2: Disorders of Behavior and Health. Washintong , D.C. APA Simon, M.S. (1999). Manual De Psicología De La Salud. Fundamentos, Metodología Y Aplicaciones. Madrid. Biblioteca Nueva. Vallejo, M.A. (2002). Psicología Clínica Y De La Salud. Avances 2001. Madrid. Minerva ediciones, S.A. Vázquez, F., Otero, P, Blanco, V. y Torres, A. (2015). Terapia de solución de problemas para la depresión: una breve guía práctica en grupo. Madrid: Alianza Editorial. Vázquez, F., Otero, P. y Blanco, V. (2019). Guía de intervención de la depresión. Madrid: Síntesis. Vázquez, F., Otero, P., Torres, A. y Arrojo, M. (2016). Deja atrás la depresión y alcanza la felicidad. Madrid: Pirámide.

Bibliografía complementaria

Recomendacións

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Materias que se recomenda cursar simultaneamente

Materias que continúan o temario

Observacións

(*A Guía docente é o documento onde se visualiza a proposta académica da UDC. Este documento é público e non se pode modificar, salvo casos excepcionais baixo a revisión do órgano competente dacordo coa normativa vixente que establece o proceso de elaboración de guías